

“अद्भुता देवो देवत्वमश्नुते । अद्भुता प्रतिष्ठा लोकस्य देवो ॥ १ ॥
सा नो जुषाणोपयज्ञमागात् । कामवत्सामृतं दुहाना” इति ।
येयमास्तिक्यरूपा ‘अद्भुता’, तथैव ‘देवः’ सर्वोपीन्द्रादिदेवः,
‘देवत्वं’, प्राप्नोति । अद्भुतारहितस्य तपसादेर्निरर्थकत्वात् । तथा
च स्मर्यते,

अश्रद्धया ऊतं दत्तं तपस्तप्तं कृतञ्च यत् ।

असदित्युच्यते पार्थ न च तत् प्रेत्य नो इहेति ॥

अतः अद्भुतादेवो ‘लोकस्य’ सर्वस्य, ‘प्रतिष्ठा’ आश्रयः । ‘सा’
देवी, ‘जुषाणा’ प्रीयमाणा, ‘नः’ अस्मादीयं, ‘यज्ञं’,
‘उपागात्’ प्राप्नोतु । कीदृशी अद्भुता, ‘कामवत्सा’ फलका-
मनैव वत्सस्थानीया यस्याः सा कामवत्सा, अत एव ‘अमृतं’,
फलं, ‘दुहाना’ दोग्ध्री, । अद्भुतार्हि यत् फलं कामयते तत्
मिद्वत्येव ॥

(४) तत्रैव याज्यामाह । “अद्भुता देवो प्रथमजा ऋतस्य ।
विश्वस्य भर्त्री जगतः प्रतिष्ठा । तां अद्भुतां हविषा यजाम-
हे । सा नो लोकममृतं दधातु । ईशाना देवो भुवनस्याधि-
पत्नी” इति । ‘अद्भुता’ देवी ‘ऋतस्य’ सत्यस्य परमार्थस्य ब्र-
ह्मणः, सकाशात् । ‘प्रथमजा’ आदावेवोत्पन्ना । अत एव ‘विश्वस्य
भर्त्री’ सर्वस्य प्राणिजातस्य पोषयित्री । ‘जगतः’, ‘प्रतिष्ठा’
आश्रयः, अद्भुताहोनस्य वैदिकस्य लौकिकस्य वाच्यव्यहारस्य फल-
पर्यवसायित्वाभावात्, ‘तां’ एतां, ‘अद्भुतां’ देवीं, वयं ‘हविषा’,
‘यजाम’ पूजयामः । ‘सा’ अद्भुता देवी, ‘नः’ अस्माकं, ‘अमृतं’ अ-